

MAŽEIKIŲ DAILĖS MOKYKLOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (Aprašas) parengtas vadovaujantis Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo Samprata.

2. Aprašo tikslas – nusakyti aiškius ugdymo proceso rezultatų vertinimo kriterijus siekiant suformuoti ugdymo etapų tikslus ir uždavinius, naudoti pavyzdžio metodiką, apie rezultatus informuoti tėvus ir visuomenę.

3. Aprašu siekiama vertinimą reglamentuoti kaip mokytis padedantį procesą.

4. Vertinimo tvarkos aprašas parengtas remiantis mokyklos ir Bendrosiomis dailės ugdymo programomis, turinį reglamentuojančiais dokumentais, patirtimi.

5. Naudojamos sąvokos:

Vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

Įsivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

Vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas).

Vertinimo patikimumas – vertinimo neprieštaringumas, rezultatų pastovumas: kai tas pats mokinys tomis pačiomis sąlygomis gauna tokį pat įvertinimą; kai galima patikimai palyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje (norminis vertinimas) arba mokinių pasiekimus su nustatytais kriterijais (kriterinis vertinimas).

Diagnostinis vertinimas – vertinimas siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar pusmetį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

Formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius analizuoti esamus pasiekimus ar spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.

Apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, baigus pusmetį, programą,. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos etapo ar programos pabaigoje.

Norminis vertinimas – vertinimas, kuris sudaro galimybes palyginti mokinių pasiekimus.

Kriterinis vertinimas – vertinimas, kurio pagrindas – tam tikri kriterijai (standartai), su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

6. Tikslai:

6.1. padėti mokiniui bręsti kaip asmenybei;

6.2. pateikti informaciją apie mokinio ugdymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;

6.3. nustatyti mokytojo (mokyklos) darbo sėkmę;

6.4. priimti pagrįstus (teisingus) sprendimus.

7. Vertinimo uždaviniai.

7.1. padėti mokiniui pažinti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti pasiekimų lygmenį, kelti ugdymo motyvaciją;

- 7.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio ugdymo galimybes, nustatyti problemas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;
- 7.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos;
- 7.4. nustatyti mokytojo (mokyklos) darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokinių poreikius atliepančią pagalbą.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

8. Vertinimas grindžiamas šiuolaikine ugdymo samprata, amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais, atitinka ugdymo(si) tikslus.
9. Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, vertybinės nuostatos ir elgesys.
10. Vertinimo paskirtis - padėti ugdytis, mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti.
11. Vertinama individuali mokinio pažanga (idiografinis vertinimas) – mokinio dabartiniai pasiekimai lyginami su ankstesniaisiais.
12. Vertinimas pozityvus ir konstruktyvus – vertinama tai, ką mokinys jau išmoko, nurodomos spragos ir padedama jas ištaisyti.
13. Vertinimas atviras ir skaidrus – su mokiniais tariamasi dėl vertinimo kriterijų ir procedūrų, vengiama pernelyg didelio vertinimo formalizavimo.
14. Vertinimas objektyvus ir veiksmingas – siekiama kuo didesnio vertinimo validumo ir patikimumo; remiamasi išsilavinimo standartais, naudojami įvairūs vertinimo informacijos šaltiniai, taikomos modernios vertinimo metodikos. Vertinimas pritaikomas pagal mokinių poreikius ir galias, pasiekimus ir daromą pažangą.
15. Vertinimas informatyvus ir ekonomiškas: taikomi šiuolaikiniai vertinimo informacijos tvarkymo ir pateikimo būdai (aplankas, aprašai, recenzijos, kompiuterinės priemonės). Pažymys naudojamas mokinių pasiekimų formaliajam įvertinimui, sertifikavimui, apskaitai tam tikrose ugdymo pakopose.

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE IR BAIGUS PROGRAMĄ

16. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas susideda iš dviejų pagrindinių dalių, kurios skiriasi pagal paskirtį ir tikslus:
  - 16.1. vertinimas ugdymo procese;
  - 16.2. vertinimo baigus pusmetį, programą.
17. Vertinimą ugdymo procese sudaro du vienas kitą sąlygojantys vertinimo tipai:
  - 17.1. diagnostinis;
  - 17.2. formuojamasis.
18. Diagnostinio vertinimo metu mokytojas stebi mokinių mokymąsi, komentuoja, aptaria, skatina pačius mokinius vertinti ugdymo procesą.
19. Formuojamasis vertinimas suteikia grįžtamąją informaciją apie mokymosi pažangą, parodo, kaip mokinys nupiešia (sukuria) tai kas buvo numatyta, kokių galimybių turima siekiant daugiau.
20. Diagnostinis ir formuojamasis vertinimas pusmečio eigoje nesiejami su pažymiu. Tokio vertinimo tikslas ne kontroliuoti ugdymo procesą, o padėti mokiniui spręsti užduotis.
21. Atsižvelgęs į vertinimo tikslą mokytojas parenka tinkamus vertinimo ir informacijos pateikimo būdus.
22. Pusmečio pradžioje mokytojas supažindina mokinius su etapo užduotimis ir uždaviniais, išsiaiškina juos individualiai su kiekvienu mokiniu, sutaria kas bus vertinama kiekvienoje užduotyje.
- 23.. Mokytojas pozityviai skatina motyvaciją – kelia mokinių pasitikėjimą savo jėgomis ir norą

siekti daugiau, nurodydamas kas pavyko, pagrįstai pagirdamas, vengdamas gąsdinti pažymiais.

24. Mokytojas, numatydamas tolesnio ugdymo ir ugdymo uždavinius, turi remtis mokinio ar mokinių grupės pasiekimais.

25. Mokytojas parenka uždutis, naudoja įvairius ugdymo(si) metodus ir strategijas, kad mokinys patirtų sėkmę.

26. Vertinant pusmečio rezultata atliekama sukauptos informacijos analizė, apibendrinimas ir fiksavimas. Apibendrinta informacija apie individualią mokinio pažangą bei pasiekimus fiksuojama pažymiu dešimties balų sistema kad:

26.1. įvertinimai mokiniui būtų aiškūs, suprantami, atskleistų teigiamą patirtį, skatintų tobulėti;

26.2. padėtų stebėti ugdymo veiksmingumą, atsižvelgiant į ugdymo tikslus ir standartus;

26.3. padėtų sukaupti duomenis apie ugdymą, kuriuos būtų galima aptarti su pačiais mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais);

26.4. mokyklos administracijai, mokyklos tarybai ir kt. rodytų mokinių padarytą pažangą ir pasiekimus.

27. Informavimas.

27.1. Vertinimo informacija pateikiama žodžiu ar raštu mokiniams, tėvams, kitiems mokytojams, mokyklos administracijai.

27.2. Tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami apie vaiko ugdymą pagal reikalą, bet ne rečiau kaip du kartus per metus susirinkimų metu.

28. Ugdymo proceso vertinimas ir koregavimas:

28.1. Remdamiesi vertinimo informacija, mokytojai ir mokyklos vadovai priima sprendimus dėl ugdymo turinio, mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų.

29. Ugdymo standartai yra pagrindinis orientyras visuose vertinimo komponentuose – planuojant, mokant, fiksuojant ir aptariant vertinimo informaciją, koreguojant ugdymą.

30. Individualizuojant ugdymo turinį specialiųjų ugdymo poreikių turintiems mokiniams standartai pritaikomi pagal jų išgales. Atitinkamai individualizuojamas ir vertinimas.

31. Vertinimas baigus programą:

31.1. Ugdymo rezultatams apibendrinti baigus atskiro dalyko programą taikomas apibendrinamasis vertinimas (pasiekimų patikrinimas):

31.1.1. baigiant programą, visų dalykų, išskyrus dailės istoriją ir specializaciją (baigiamasis darbas), pasiekimų patikrinimas – paskutinis dalyko mokymosi pusmetis;

31.1.2. baigiant programą, dailės istorijos ir specializacijos pasiekimų patikrinimas – egzaminas.

32.2. Apibendrinamasis vertinimas yra formalus, todėl:

32.2.1. pasirenkamas kriterinio arba norminio tipo vertinimas;

32.2.2. jo rezultatai fiksuojami pažymiu ir baigiamojo darbo vadovo recenzija.

32.3. Apibendrinamasis vertinimas:

32.3.1. turi būti validus ir patikimas;

32.3.2. turėti išankstinius sprendimus dėl vertinimo kriterijų ir tvarkos.

32.4. Apibendrinamojo vertinimo informacija naudojasi:

32.4.1. mokinys, rinkdamasis tolesnį mokymąsi;

32.4.2. mokytojas, konsultuojantis mokinį dėl jo pasirinkimo ar vertindamas savo pedagoginę veiklą;

32.4.3. kiti suinteresuoti asmenys bei institucijos, vertinančios ugdymo kokybę.

32.5. Priimant į aukštąsias, profesines ar kitas mokyklas remiamasi apibendrinamojo vertinimo informacija.

V. VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

33. Vertinimas planuojamas ir reglamentuojamas savivaldybės, mokyklos ir mokytojo lygmenimis:

33.1. Mokiniai kartu su mokytoju aptaria:

33.1.1. numatomus mokymosi pasiekimus;

33.1.2. uždutis bei vertinimo kriterijus;

33.1.3. nagrinėja vertinimo informaciją.

- 33.2. Mokytojo padedami, jie mokosi:
  - 33.2.1. vertinti ir įsivertinti savo pasiekimus bei pažangą;
  - 33.2.2. planuoja tolesnį mokymąsi;
  - 33.2.3. kelia sau ateities tikslus.
- 33.3. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) įtraukiami į mokyklos bendruomenės veiklą:
  - 33.3.1. Mokyklos tarybos nustatyta tvarka jie gauna aiškią informaciją apie vaiko mokymąsi, pažangą bei pasiekimus, mokymosi spragas ir reikiamą pagalbą;
  - 33.3.2. jiems teikiama informacija apie vertinimo kriterijus, procedūras ir tvarką, išsilavinimo standartų bei egzaminų programų paskirtį.
- 33.4. Mokytojai:
  - 33.4.1. pagal pasirinktą būdą planuoja ir atlieka mokinių pažangos bei pasiekimų vertinimą ugdymo procese;
  - 33.4.2. apibendrina ir įvertina mokinio pasiekimus;
  - 33.4.3. mokykloje nustatyta tvarka fiksuoja vertinimo informaciją;
  - 33.4.4. informuoja mokinius, jų tėvus, kitus mokytojus, mokyklos vadovus apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir spragas;
  - 33.4.5. remdamiesi vertinimo informacija, analizuoja ir koreguoja mokinių mokymą ir mokymąsi;
  - 33.4.6. rūpinasi, kad mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, būtų laiku suteikiama reikiama pagalba;
  - 33.4.7. derina tarp savęs mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo metodikas.
- 33.5. Mokykla:
  - 33.5.1. nustato bendrą mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo tvarką;
  - 33.5.2. užtikrina vertinimo metodikų dermę pereinant iš klasės į klasę, iš vienos ugdymo pakopos į kitą, tarp klasės grupių, atskirų dalykų;
  - 33.5.3. reguliariai organizuoja mokinių pasiekimų aptarimus su tėvais (du kartus per metus);
  - 33.5.4. teikia pagalbą mokymosi problemų turintiems mokiniams;
  - 33.5.5. vertina mokytojo ir mokyklos darbo kokybę.
- 33.6. Mokyklos steigėjo administracijos švietimo padalinys, vertindamas mokyklos darbo veiksmingumą, užtikrina, kad išorinio pasiekimų vertinimo tvarka būtų derinama su mokykla ir mokytojais.
- 33.7. Švietimo ir mokslo ministerija tvirtina neformaliojo švietimo mokinių pasiekimų vertinimą reglamentuojančius dokumentus.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 34. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata įgyvendinama laipsniškai.
  - 35. Uždaviniai:
    - 35.1. parengti ir įgyvendinti ugdymo pasiekimų vertinimo ir egzaminų raidos programą;
    - 35.2. parengti šiuolaikinio mokymo, mokymosi ir vertinimo metodikų programą.
  - 36. Remiantis Samprata pažangos ir pasiekimų vertinimą reglamentuojantys dokumentai (Aprašas) bus koreguojami ir rengiami nauji.
-